

ที่ นศ ๑๑๑๘/ว ๔๖๑

ที่ว่าการอำเภอแลนสกา
ถนนกะโรม นศ ๘๐๒๓๐

กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานสรุปแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองเพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการ
ต่อหน่วยงานของรัฐ

เรียน นายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ นศ ๐๐๑๗.๓/ว๔๘๔๒๒ จำนวน ๑ ชุด
ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๕

พร้อมนี้ อำเภอแลนสกาขอส่งสำเนาหนังสือจังหวัดนครศรีธรรมราช นศ ๐๐๑๗.๓/ว๔๘๔๒๒
ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๕ เรื่อง รายงานสรุปแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองเพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุง
วิธีปฏิบัติราชการต่อหน่วยงานของรัฐ รายละเอียดตาม สิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายขวัญชัย พูลพิพัฒน์)

ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ)
รักษาการแทน นายอำเภอแลนสกา

ที่ทำการปกครองอำเภอ

กลุ่มงานบริหารงานปกครอง (สำนักงานอำเภอ)

โทร.๐-๗๕๓๙-๑๐๓๙

ร.ว
๖๖
๙ ก.ย. ๖๕
ที่ นศ ๐๐๑๗.๓/ว ๔๘๒๒

ที่ว่าการอำเภอหลานสกา
เลขที่รับ...๕๘๔
วันที่ ๐๕.ก.ย. ๒๕๖๕
ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
เวลา
ณ ราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐

๖ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานสรุปแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองเพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการ
ต่อหน่วยงานของรัฐ

เรียน ท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช นายกเทศมนตรีนคร
ศรีธรรมราช นายกเทศมนตรีเมืองทุ่งสง นายกเทศมนตรีเมืองปากพั่น นายกเทศมนตรีเมืองปากพูน
และนายอำเภอทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๘.๑/ว ๕๗๖๖ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๕

ด้วยกระทรวงมหาดไทย แจ้งว่า สำนักงานศาลปกครองจัดส่งรายงานสรุปคำวินิจฉัยของศาลปกครอง
เพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการต่อหน่วยงานของรัฐ โดยเป็นกรณีตัวอย่างคดีที่เกี่ยวข้อง
กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๗ กรณี ดังนี้

๑. การเปิดอภิปรายและลงมติถอดถอนสมาชิกสภาเทศบาลตำบล
๒. การเสนอญัตติต่อที่ประชุมสภาท้องถิ่นเพื่อขออนุมัติให้ใช้จ่ายเงินสะสมขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น
๓. การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อพิจารณามีมติลดหรือยกเลิกรายจ่าย
ในร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๔. ปัญหาเกี่ยวกับผู้มีอำนาจเรียกประชุมสภาท้องถิ่นเพื่อพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการ
พัฒนาเทศบาลและคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาล
๕. การเปลี่ยนแปลงการกำหนดวัน เวลา สอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบล
โดยไม่ได้แจ้งให้ผู้มีสิทธิเข้าสอบทุกรายทราบ เป็นเหตุให้ผู้ขาดสอบเป็นจำนวนมาก
๖. การมีคำสั่งให้รองนายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุหมดความไว้วางใจที่จะให้ดำรง
ตำแหน่งต่อไป
๗. การออกคำสั่งเกี่ยวกับคำขอเบิกเงินสวัสดิการ กรณีข้าราชการที่ถูกสั่งพักราชการหรือให้ออก
จากราชการไว้อ่อน ยื่นคำขอเบิกเงินสวัสดิการภายหลังจากผู้มีอำนาจได้มีคำสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติราชการตามเดิม

จังหวัดนครศรีธรรมราชจึงขอส่งรายงานสรุปแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองเพื่อเสนอแนะ
แนวทางการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในพื้นที่ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

สำนักงานจังหวัด

กลุ่มงานอำนวยการ

โทร./โทรสาร ๐ ๗๕๓๕ ๖๕๕๓

(นายไตรรัตน์ ไชยรัตน์)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

เรียน นายอำเภอลานสกา

- จว.นศ. แจ้งรายงานสรุปแนวคำวินิจฉัยของศาล
ปกครองเพื่อเสนอแนะแนวการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการต่อ
หน่วยงานของรัฐ

- เห็นควรแจ้ง อปท. ทุกแห่ง
- เพื่อโปรดทราบและพิจารณา

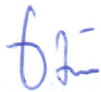

(นางสาวกนกพร วิชัยดิษฐ์)

๘ ก.ย. ๖๕

- ทร.พ. / แจ้ง อปท.

(นายอำเภอ)

ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ)
รักษาราชการแทน นายอำเภอลานสกา

ที่ มท ๐๒๐๘.๑/ว ๕๓๖๖

เลขที่ 16406
วันที่ 17/ส.ค. 2565 เวลา

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

4569
17 ส.ค. 65
เวลา

๙ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานสรุปแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองเพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการ
ต่อหน่วยงานของรัฐ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานศาลปกครอง ที่ สป ๐๐๒๑/๙๘๒ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕

ด้วยสำนักงานศาลปกครองจัดส่งรายงานสรุปแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองเพื่อเสนอแนะ
แนวทางการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อพิจารณาดำเนินการแจ้งเวียนหน่วยงานในสังกัด
เพื่อทราบและถือปฏิบัติ โดยเป็นกรณีตัวอย่างคดีที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๗ กรณี ดังนี้

๑. การเปิดอภิปรายและลงมติถอดถอนสมาชิกสภาเทศบาลตำบล
๒. การเสนอญัตติต่อที่ประชุมสภาท้องถิ่นเพื่อขออนุมัติให้ใช้จ่ายเงินสะสมขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น
๓. การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อพิจารณามีมติลดหรือยกเลิกรายจ่าย
ในร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๔. ปัญหาเกี่ยวกับผู้มีอำนาจในการเรียกประชุมสภาท้องถิ่นเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง
คณะกรรมการพัฒนาเทศบาลและคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาล
๕. การเปลี่ยนแปลงกำหนดวัน เวลา สอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบล
โดยไม่ได้แจ้งให้ผู้มีสิทธิเข้าสอบทุกรายทราบ เป็นเหตุให้ผู้ขาดสอบจำนวนมาก
๖. การมีคำสั่งให้รองนายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุหมดความไว้วางใจที่จะให้
ดำรงตำแหน่งต่อไป
๗. การออกคำสั่งเกี่ยวกับคำขอเบิกเงินสวัสดิการ กรณีข้าราชการที่ถูกสั่งพักราชการหรือ
ให้ออกจากราชการไว้ก่อน ยื่นคำขอเบิกเงินสวัสดิการภายหลังจากผู้มีอำนาจได้มีคำสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติ
ราชการตามเดิม

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ซึ่งสามารถดาวน์โหลดได้ตามรหัส QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณายึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

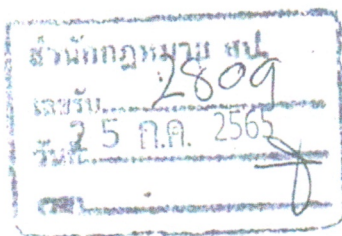
(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักกฎหมาย

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๒๒ ๒๘๔๙

กระทรวงมหาดไทย กองอำนวยการปฏิบัติการกระทรวงมหาดไทย	เลขที่ 4676 22 ก.ค. 2566 14.17 กรมการช่างเทคนิค
25 ก.ค. 2565 34204 104x1	

ที่ ศป ๐๐๒๑/๙๔๖

สำนักงานศาลปกครอง
๑๒๐ หมู่ ๓ ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๒๕๖๖ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานสรุปแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองเพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการ
ต่อหน่วยงานของรัฐ

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานสรุปแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองเพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงวิธีปฏิบัติ
ราชการต่อหน่วยงานของรัฐ

ด้วยสำนักงานศาลปกครองมีภารกิจสำคัญประการหนึ่งตามมาตรา ๗๗ (๕) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ในการวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองเพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาสำนักงานศาลปกครองได้จัดทำรายงานวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองและแนวปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดนำเสนอในรายงานประจำปีของสำนักงานศาลปกครองมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้หน่วยงานของรัฐได้รับทราบแนวปฏิบัติจากคำวินิจฉัยของศาลปกครอง และปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติราชการที่ดี มีคุณภาพ มีมาตรฐานเดียวกัน การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ให้ทันสมัย เป็นธรรม อันนำไปสู่การสร้างหลักธรรมาภิบาลที่ดีให้เกิดขึ้นแก่สังคมอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ สำนักงานศาลปกครองยังได้เผยแพร่รายงานการวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดี และรายงานแนวปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัยของศาลปกครองโดยแจ้งแก่หน่วยงานทางปกครองเป็นการทั่วไปจำนวน ๙,๐๐๐ หน่วยงานเป็นประจำทุกปี เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการที่จะลดข้อโต้แย้งในการปฏิบัติราชการทางปกครองและปริมาณคดีขึ้นสู่ศาลปกครอง แต่ปรากฏว่ายังมีการนำคดีที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดีลักษณะเดียวกันมาฟ้องต่อศาลปกครองเพิ่มขึ้นในทุก ๆ ปี ในการนี้ เพื่อลดปริมาณการนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองและเพื่อสร้างหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ สำนักงานศาลปกครองจึงได้จัดทำ “รายงานสรุปแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองเพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการต่อหน่วยงานของรัฐ” เป็นการเฉพาะหน่วยงานขึ้น โดยรายงานฉบับนี้เป็นกรณีตัวอย่างคดีที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอต่อกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาดำเนินการแจ้งเวียนหน่วยงานในสังกัดเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ทั้งนี้ รายงานสรุปแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองเพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการต่อหน่วยงานของรัฐ ประกอบด้วยแนวทางการปรับปรุงวิธีการปฏิบัติราชการ จำนวน ๗ กรณี มีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

๑. การเปิดอภิปรายและลงมติถอดถอนสมาชิกสภาเทศบาลตำบล (แนวปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๑/๒๕๖๐) มีสาระสำคัญว่า การที่สภาเทศบาลตำบลลงมติให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลโดยไม่ได้มีการเปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดีใช้สิทธิอภิปรายจนหมดข้อสงสัย เป็นการลงมติที่มีลักษณะรวบรัดอภิปรายเพื่อลงมติอันเป็นการกระทำที่ขัดต่อข้อ ๗๒ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ การกระทำของสภาเทศบาลตำบลจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๒. การเสนอญัตติต่อที่ประชุมสภาท้องถิ่นเพื่อขออนุมัติให้ใช้จ่ายเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แนวปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๐๙/๒๕๖๐) มีสาระสำคัญว่า เมื่อญัตติขออนุมัติให้ใช้จ่ายเงินสะสมโครงการปรับปรุงผิวจราจรที่พิพาทไม่ใช่เรื่องที่มีความจำเป็นเร่งด่วน กรณีจึงสมควรเสนอญัตติล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานสภาท้องถิ่นและมีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองญัตติตามข้อ ๓๘ วรรคหนึ่ง ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ ดังนั้น การที่นายกเทศมนตรีเสนอญัตติด้วยวาจาขออนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมเพื่อโครงการดังกล่าวในที่ประชุมสภาเทศบาลสมัยสามัญ และการที่ประธานสภาเทศบาลบรรจุญัตติดังกล่าวเข้าในระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับการเสนอญัตติต่อที่ประชุมสภาท้องถิ่น อันไม่ชอบด้วยข้อ ๓๘ วรรคหนึ่ง ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗

๓. การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อพิจารณามีมติลดหรือยกเลิกรายจ่ายในร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แนวปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.ร.๓/๒๕๖๒) มีสาระสำคัญว่า การเสนอขอแปรญัตติเพื่อลดงบประมาณรายจ่าย ไม่ใช่การแปรญัตติรายจ่ายขึ้นใหม่หรือเพิ่มเติมรายจ่ายหรือเปลี่ยนแปลงความประสงค์ของจำนวนเงินที่ขออนุมัติจ่าย อันจะต้องได้รับคำรับรองจากผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้ขอแปรญัตติตามข้อ ๖๐ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ ประกอบกับมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แต่เป็นการแปรญัตติร่างข้อบัญญัติที่เป็นการขอลดรายจ่ายหรือขอลดจำนวนเงินที่ขออนุญาตจ่าย

๔. ปัญหาเกี่ยวกับผู้มีอำนาจในการเรียกประชุมสภาท้องถิ่นเพื่อพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาเทศบาลและคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาล (แนวปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.ร.๖๐/๒๕๖๓) มีสาระสำคัญว่า ไม่มีกฎหมายและระเบียบใดให้อำนาจนายกเทศมนตรีเรียกและดำเนินการประชุมสภาเทศบาลได้ ดังนั้น การที่นายกเทศมนตรีตำบลเรียกประชุมสภาเทศบาลตำบลเป็นกรณีพิเศษ เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๗ และทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมเพื่อคัดเลือกสมาชิกสภาเทศบาลตำบล เพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการพัฒนาเทศบาลตำบลและกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลตำบล จึงเป็นการกระทำโดยไม่มีอำนาจตามกฎหมาย

๕. การเปลี่ยนแปลงกำหนดวัน เวลา สอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบล โดยไม่ได้แจ้งให้ผู้มีสิทธิเข้าสอบทุกรายทราบ เป็นเหตุให้มีผู้ขาดสอบจำนวนมาก (แนวปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ.๒๖๔/๒๕๖๒) มีสาระสำคัญว่า แม้การมีประกาศ เรื่อง กำหนดวัน เวลา สถานที่สอบ ระเบียบเกี่ยวกับการสอบแข่งขัน วิธีการสอบแข่งขัน ภาควิชาความรู้ความสามารถทั่วไป (ภาค ก) และภาควิชาความรู้ความสามารถเฉพาะสำหรับตำแหน่ง (ภาค ข) เพื่อบรรจุบุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล ว. (แก้ไขเพิ่มเติม) ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ เปลี่ยนแปลงกำหนดวันสอบจากเดิมในวันศุกร์ที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ เป็นวันพุธที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ จะเป็นไปตามหลักเกณฑ์และ

วิธีการที่กฎหมายให้อำนาจไว้ แต่เมื่อไม่ได้มีการแจ้งให้ผู้มีสิทธิเข้าสอบจำนวน ๑๕๐ ราย ทราบโดยวิธีการอื่น นอกเหนือจากการนำประกาศดังกล่าวปิดไว้ ณ ที่ทำการของผู้ถูกฟ้องคดี และลงเว็บไซต์ www.wangnangsao.go.th เท่านั้น ทั้งที่สามารถดำเนินการแจ้งให้ผู้มีสิทธิเข้าสอบทราบโดยวิธีการแจ้งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนหรือแจ้งทางโทรศัพท์ก็ได้ และการดำเนินการดังกล่าวก็ไม่เป็นการสร้างภาระเกินสมควร แก่องค์การบริหารส่วนตำบลฯ. แต่อย่างใด กรณีการเลื่อนกำหนดวันสอบจึงฟังได้ว่ามีความมุ่งหมายที่ไม่เหมาะสมเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้มีสิทธิเข้าสอบบางรายที่ไม่สอดคล้องกับระบบคุณธรรมและไม่มี ความสมเหตุสมผล ถือเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ ประกาศดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๖. การมีคำสั่งให้รองนายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุหมดความไว้วางใจที่จะให้ ดำรงตำแหน่งต่อไป (แนวปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๗๑/๒๕๖๒) มีสาระสำคัญว่า โดยสภาพของเรื่องแล้ว การที่นายกเทศมนตรีจะถอดถอนรองนายกเทศมนตรีหรือสั่งให้รองนายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง เป็นความอิสระในการพิจารณาของนายกเทศมนตรี โดยอาจพิจารณาจากการกระทำหรือพฤติการณ์ของรองนายกเทศมนตรีในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องโดยเฉพาะเจาะจง หรือ อาจจะเป็นการกระทำหรือพฤติการณ์ของรองนายกเทศมนตรีผู้นั้นโดยรวม หรืออาจจะเป็นกรณีที่นายกเทศมนตรีหมดความไว้วางใจในตัวรองนายกเทศมนตรีก็ได้ ดังนั้น การจะจัดให้มีการระบุเหตุผลของการออกคำสั่งตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ด้วยหรือไม่ อย่างไร ย่อมไม่มีผลกระทบต่อความสมบูรณ์ของคำสั่งดังกล่าว

๗. การออกคำสั่งเกี่ยวกับคำขอเบิกเงินสวัสดิการ กรณีข้าราชการที่ถูกสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน ยื่นคำขอเบิกเงินสวัสดิการภายหลังจากผู้มีอำนาจได้มีคำสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติราชการตามเดิม (แนวปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๔๔/๒๕๖๒) มีสาระสำคัญว่า การที่ข้าราชการที่ถูกสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน ได้นำใบเสร็จรับเงินค่ารักษาพยาบาลและค่าการศึกษาของบุตรที่มีการออกให้ในระหว่างที่ถูกพักราชการมายื่นขอเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลและการศึกษาของบุตรภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่กรณีถึงที่สุด ผู้มีอำนาจพิจารณาย่อมมีอำนาจหน้าที่พิจารณาขอเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลและการศึกษาของบุตรตามสิทธิ ทั้งนี้ ตามข้อ ๕ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ประกอบกับข้อ ๒ (๒) และ (๓) ของประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของพนักงานส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๒ และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๕ ประกอบกับข้อ ๒ (๑) ของประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรพนักงานส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๒

ที่ มท ๐๑๐๐/ 3803

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย จึ่งเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ เพื่อโปรดพิจารณา

(นายอนุชา สังประกุล)

หัวหน้ากลุ่มงานร้องทุกข์ รักษาการในตำแหน่ง
หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรีฯ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๒๒ ก.ค. ๒๕๖๕
สำนักส่งเสริมงานคดีปกครอง

โทร ๐ ๒๑๔๑ ๐๖๑๐ (โทรศัพท์สายด่วน "๑๓๔๕")

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๘๔๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ songserm2022@gmail.com

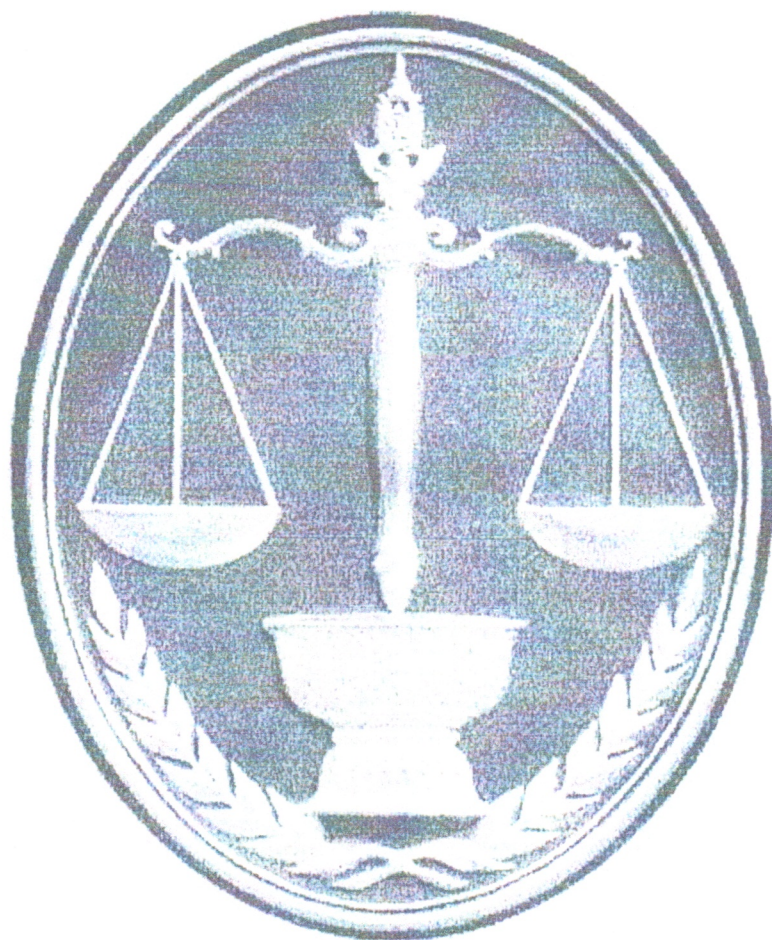
ขอแสดงความนับถือ

(นางสมฤดี ธัญญศิริ)

เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง

พ
(นพ) พ.น. ๒๖ ๖๖ ๖๖ ๖๖
จนท. ก.๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒

รายงานสรุปแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง
เพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการ
ต่อหน่วยงานของรัฐ

สำนักงานศาลปกครอง

**รายงานสรุปแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง
เพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการต่อหน่วยงานของรัฐ**

ศาลปกครองเป็นองค์กรตุลาการ มีอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๗ วรรคหนึ่ง ในการพิจารณาพิพากษาคดีปกครองอันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครอง ตามกฎหมายหรือเนื่องมาจากการดำเนินการทางปกครอง โดยมีสำนักงานศาลปกครอง ซึ่งเป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ทำหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของศาลปกครอง ทั้งนี้ มาตรา ๗๗ (๕) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน บัญญัติให้สำนักงานศาลปกครองมีอำนาจหน้าที่สำคัญประการหนึ่ง คือ วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครอง เพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสำนักงานศาลปกครองได้เผยแพร่แนวทางการปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุดไปยังหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ เป็นประจำทุกปี แต่ยังคงปรากฏว่ามีการนำคดีที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดี ในลักษณะเดียวกันมายื่นฟ้องต่อศาลปกครอง จึงได้จัดทำ “รายงานสรุปแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองเพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการต่อหน่วยงานของรัฐ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการเสนอแนะให้หน่วยงานของรัฐเป็นการเฉพาะหน่วยงานได้รับทราบแนวปฏิบัติราชการที่มาจากคำวินิจฉัยของศาลปกครอง

สำหรับรายงานการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ สำนักงานศาลปกครองได้คัดเลือกตัวอย่างคดีที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๗ คดี ซึ่งศาลปกครองสูงสุดได้มีคำวินิจฉัยที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้เป็นการทั่วไป โดยกรณีที่ ๑ ถึงกรณีที่ ๔ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการประชุมสภาท้องถิ่น กรณีที่ ๕ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงกำหนดวัน เวลา สอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบล กรณีที่ ๖ เป็นเรื่องเกี่ยวกับนายกเทศมนตรีมีคำสั่งให้รองนายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุหมดความไว้วางใจที่จะให้ดำรงตำแหน่งต่อไป และกรณีที่ ๗ เป็นเรื่องเกี่ยวกับคำสั่งไม่อนุมัติคำขอเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลและการศึกษาของบุตรด้วยเหตุใบเสร็จรับเงินมีอายุเกิน ๑ ปีปฏิทิน กรณีข้าราชการที่ถูกสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้อ่อน ยื่นคำขอเบิกเงินสวัสดิการฯ ภายหลังจากผู้มีอำนาจได้มีคำสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติราชการตามเดิม ทั้งนี้ สำนักงานศาลปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่าคดีที่คัดเลือกมานี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญและเป็นข้อพิพาทที่เกิดขึ้นได้กับทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น หากกระทรวงมหาดไทยได้รับทราบและแจ้งเวียนแนวทางการปฏิบัติราชการตามแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดดังกล่าว ไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ก็น่าจะมีผลในการสร้างมาตรฐานการปฏิบัติราชการและช่วยลดปริมาณการฟ้องคดีในประเด็นดังกล่าวลงได้ ทั้งนี้ แนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดทั้ง ๗ กรณีดังกล่าว มีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

๑. การเปิดอภิปรายและลงมติถอดถอนสมาชิกสภาเทศบาลตำบล

คดีนี้ ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า หลักการสำคัญว่า ในการเปิดอภิปรายและลงมติถอดถอนสมาชิกสภาเทศบาลตำบลเนื่องจากมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสีย และก่อความไม่สงบแก่สภาเทศบาลตำบลและกระทำการอันเสื่อมเสียประโยชน์ของสภาเทศบาลตำบล โดยมีพฤติการณ์ให้ร้ายสมาชิกคนอื่นให้เสื่อมเสียในสถานที่ต่าง ๆ หลายครั้ง มีปัญหากับพนักงานเทศบาลถึงขั้นลงไม้ลงมือ มีพฤติกรรมก้าวร้าวข่มขู่บุคคลอื่น อันเป็นการกระทำผิดตามมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง (๗) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ นั้น โดยที่มติของสภาเทศบาลตำบลที่ให้สมาชิกสภาเทศบาลตำบลพ้นจากตำแหน่งมีลักษณะเป็นการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลกระทบกระเทือนต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของสมาชิกสภาเทศบาลตำบล คนดังกล่าว จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งบัญญัติว่า “คำสั่งทางปกครอง” หมายความว่า (๑) การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน รับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง และการรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ (๒) การอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในการประชุมอภิปรายเพื่อลงมติให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลมิได้มีการชี้แจงรายละเอียดและข้อเท็จจริงตามข้อกล่าวหาให้ผู้ฟ้องคดีทราบอย่างชัดเจนและเพียงพอที่จะเข้าใจข้อกล่าวหาเพื่อใช้สิทธิโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน เมื่อข้อกล่าวหายังไม่ชัดเจนว่าเป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจริงหรือไม่ และถือว่าเป็นผู้ประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสีย หรือเป็นการเสียประโยชน์ต่อสภาเทศบาลตำบลอย่างไร การลงมติให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลโดยไม่ได้มีการเปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดีใช้สิทธิอภิปรายจนหมดข้อสงสัย จึงเป็นการลงมติที่มีลักษณะรวบรัดอภิปรายเพื่อลงมติอันเป็นการกระทำที่ขัดต่อข้อ ๗๒ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ การกระทำของสภาเทศบาลตำบลจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๑/๒๕๖๐)

๒. การเสนอญัตติต่อที่ประชุมสภาท้องถิ่นเพื่อขออนุมัติให้ใช้จ่ายเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คดีนี้ ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๓๘ วรรคห้า กำหนดให้การเสนอญัตติต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ เว้นแต่กรณีที่อาจเสนอด้วยวาจาในที่ประชุมได้ แม้ว่าญัตติขออนุมัติให้ใช้จ่ายเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีได้มีกฎหมายกำหนดไว้ โดยเฉพาะให้ต้องทำเป็นหนังสือก็ตาม แต่ญัตติที่อาจเสนอด้วยวาจาในที่ประชุมดังกล่าวต้องเป็นญัตติขอให้รับรองรายงานการประชุม หรือรับรองรายงานอื่น ๆ ของคณะกรรมการ หรือขอให้ปรึกษาเป็นการด่วน หรือญัตติร่างข้อบัญญัติที่ที่ประชุมสภาท้องถิ่นอนุมัติให้พิจารณาสามวาระรวดเดียว

ตามข้อ ๔๕ หรือญัตติที่กำหนดไว้ในข้อ ๔๐ วรรคหนึ่ง หรือญัตติที่ประธานสภาท้องถิ่น เห็นควรอนุญาต โดยเฉพาะกรณีญัตติที่ประธานสภาท้องถิ่นเห็นควรอนุญาตให้เสนอด้วยวาจา การพิจารณาอนุญาตของประธานสภาท้องถิ่นต้องคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะหรือส่วนรวมที่มีความจำเป็นเร่งด่วนไม่สามารถเสนอญัตติล่วงหน้าเป็นหนังสือได้เท่านั้น ไม่อาจอนุญาตให้เสนอญัตติด้วยวาจาได้ตามอำเภอใจทุกกรณี เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ญัตติขออนุมัติให้ใช้จ่ายเงินสะสม โครงการปรับปรุงผิวจราจรที่พิพาทไม่ใช่เรื่องที่มีความจำเป็นเร่งด่วน กรณีจึงสมควรเสนอญัตติล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานสภาท้องถิ่นและมีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองญัตติตามข้อ ๓๘ วรรคหนึ่ง ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ดังนั้น การที่นายกเทศมนตรีเสนอญัตติด้วยวาจาขออนุมัติให้ใช้จ่ายเงินสะสมเพื่อโครงการดังกล่าว ในที่ประชุมสภาเทศบาลสมัยสามัญ สมัยที่ ๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๙ และการที่ประธานสภาเทศบาลบรรจุญัตติดังกล่าวไว้ในระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับการเสนอญัตติต่อที่ประชุมสภาท้องถิ่น อันไม่ชอบด้วยข้อ ๓๘ วรรคหนึ่ง ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๐๙/๒๕๖๐)

๓. การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อพิจารณามีมติลดหรือยกเลิก รายจ่ายในร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คดีนี้ ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า หลักการสำคัญว่า เจตนารมณ์ของข้อ ๕๙ และข้อ ๖๐ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ คือ เพื่อให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทำหน้าที่ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณของผู้บริหารท้องถิ่น ให้รอบคอบ รัดกุม และเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ส่วนการเสนอคำแปรญัตติ เพื่อเพิ่มรายจ่าย รวมทั้งการเสนอโครงการใหม่ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงความประสงค์ของจำนวนเงิน ที่ขออนุมัติจ่าย สามารถดำเนินการได้ต่อเมื่อได้รับคำรับรองจากผู้บริหารท้องถิ่นหรือคำแปรญัตตินั้น ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้เสนอ ทั้งนี้ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถพิจารณาและมีมติเห็นชอบ ให้แปรญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย โดยตัดลดงบประมาณรายจ่ายในวาระที่ ๒ ขึ้นแปรญัตติ รวมทั้งสามารถลงมติให้ความเห็นชอบให้ตราเป็นข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายในวงเงิน ที่ลดลงที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้เคยมีมติรับหลักการในวาระที่ ๓ เห็นชอบให้ตราเป็น ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายได้ ดังนั้น เมื่อการแปรญัตติของคณะกรรมการแปรญัตติร่างข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ตามคดีนี้เป็นการเสนอขอแปรญัตติเพื่อลดงบประมาณ รายจ่ายจำนวน ๖ รายการ และตัดลดงบประมาณรายจ่ายทั้งโครงการจำนวน ๓ รายการ จึงไม่ใช่ การแปรญัตติรายจ่ายขึ้นใหม่หรือเพิ่มเติมรายจ่ายหรือเปลี่ยนแปลงความประสงค์ของจำนวนเงิน ที่ขออนุมัติจ่ายอันจะต้องได้รับคำรับรองจากผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้ขอแปรญัตติ ตามข้อ ๖๐ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แต่เป็นการแปรญัตติร่างข้อบัญญัติที่เป็นการขอลดรายจ่ายหรือขอลดจำนวนเงินที่ขออนุญาตจ่าย

ซึ่งมีจำนวนสมาชิกสภาท้องถิ่นเป็นผู้เสนอขอแปรญัตติ และเป็นผู้รับรองคำขอแปรญัตติครบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๘ วรรคหนึ่ง ของระเบียบเดียวกัน การแปรญัตติขอลดหรือจะลดจำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายทั้ง ๙ รายการ จึงขอด้วยข้อ ๕๙ ของระเบียบดังกล่าวแล้ว ด้วยเหตุนี้ การที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติเห็นชอบให้แปรญัตติร่างข้อบัญญัติโดยลดหรือตัดลดงบประมาณรายจ่ายทั้ง ๙ รายการ ในวาระที่ ๒ ขึ้นแปรญัตติและมีมติให้ความเห็นชอบให้ตราเป็นข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายในวาระที่ ๓ ขึ้นเห็นชอบให้ตราเป็นข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย จึงขอด้วยกฎหมายแล้ว ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีที่ว่า การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากมีการตัดลดงบประมาณทั้ง ๙ โครงการ ทำให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถนำโครงการที่ผ่านการแปรญัตติไปดำเนินการต่อไปได้ ฟังไม่ขึ้น (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อร.๓/๒๕๖๒)

๔. ปัญหาเกี่ยวกับผู้มีอำนาจในการเรียกประชุมสภาท้องถิ่นเพื่อพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาเทศบาลและคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาล

คดีนี้ ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยวางหลักการสำคัญว่า นายกเทศมนตรีซึ่งมีอำนาจหน้าที่บริหารกิจการของเทศบาล ไม่มีกฎหมายและระเบียบใดให้มีอำนาจเรียกและดำเนินการประชุมสภาเทศบาลได้ ดังนั้น แม่นายกเทศมนตรีตำบลจะมีอำนาจแต่งตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลเป็นกรรมการพัฒนาเทศบาลตำบลและกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลตำบล แต่การริเริ่มคัดเลือกและเสนอรายชื่อสมาชิกสภาเทศบาลตำบลเพื่อให้ นายกเทศมนตรีตำบลมีคำสั่งแต่งตั้ง นั้น ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสภาเทศบาลตำบล ด้วยเหตุนี้ การที่นายกเทศมนตรีตำบลเรียกประชุมสภาเทศบาลตำบลเป็นกรณีพิเศษ เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๗ และทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมเพื่อคัดเลือกสมาชิกสภาเทศบาลตำบล เพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการพัฒนาเทศบาลตำบลและกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลตำบล จึงเป็นการกระทำโดยไม่มีอำนาจตามกฎหมาย และมีผลทำให้คำสั่งเทศบาลตำบลที่ ๖๔๐/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ เฉพาะในส่วนที่แต่งตั้งนาย ส. นาย ร. และนาย ถ. สมาชิกสภาเทศบาลตำบลเป็นกรรมการพัฒนาเทศบาลตำบล และคำสั่งเทศบาลตำบล ที่ ๖๔๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ เฉพาะในส่วนที่แต่งตั้งนาย ม. นาย ส. และนาย ว. สมาชิกสภาเทศบาลตำบลเป็นกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลตำบล ตามมติการประชุมสภาเทศบาลตำบลครั้งดังกล่าว เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายไปด้วย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อร.๖๐/๒๕๖๓)

๕. การเปลี่ยนแปลงกำหนดวัน เวลา สอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบล โดยไม่ได้แจ้งให้ผู้มีสิทธิเข้าสอบทุกรายทราบ เป็นเหตุให้มีผู้ขาดสอบจำนวนมาก

คดีนี้ ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยวางหลักการสำคัญว่า แม้การมีประกาศเรื่อง กำหนดวัน เวลา สถานที่สอบ ระเบียบเกี่ยวกับการสอบแข่งขัน วิธีการสอบแข่งขัน ภาควิชาความรู้ความสามารถทั่วไป (ภาค ก) และภาควิชาความรู้ความสามารถเฉพาะสำหรับตำแหน่ง (ภาค ข) เพื่อบรรจุ

บุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล ว. (แก้ไขเพิ่มเติม) ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ เปลี่ยนแปลงกำหนดวันสอบจากเดิมในวันศุกร์ที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ เป็นวันพุธที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ จะเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายให้อำนาจไว้ แต่เมื่อไม่ได้มีการแจ้งให้ผู้มีสิทธิเข้าสอบจำนวน ๑๕๐ ราย ทราบโดยวิธีการอื่นนอกเหนือจากการนำประกาศดังกล่าวปิดไว้ ณ ที่ทำการของผู้ถูกฟ้องคดี และลงเว็บไซต์ของผู้ถูกฟ้องคดีเท่านั้น ทั้งที่สามารถดำเนินการแจ้งให้ผู้มีสิทธิเข้าสอบทราบโดยวิธีการแจ้งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนหรือแจ้งทางโทรศัพท์ก็ได้ และการดำเนินการดังกล่าวก็ไม่ใช่การสร้างภาระเกินสมควรแก่องค์การบริหารส่วนตำบล ว. แต่อย่างใด ซึ่งผลจากการเลื่อนวันสอบดังกล่าวเป็นเหตุให้มีผู้ขาดสอบจำนวนมาก บางตำแหน่งไม่มีผู้เข้าสอบเลย กรณีการเลื่อนกำหนดวันสอบจึงบ่งชี้ว่ามีความมุ่งหมายที่ไม่เหมาะสมเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้มีสิทธิเข้าสอบ บางรายที่ไม่สอดคล้องกับระบบคุณธรรมและไม่มีความสมเหตุสมผล ถือเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ ประกาศดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และมีผลทำให้การจัดสอบในวันพุธที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งทำให้การดำเนินการในขั้นตอนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จนกระทั่งมีการออกประกาศองค์การบริหารส่วนตำบล ว. เรื่อง รายชื่อผู้สอบผ่านการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบล ภาควิชาความรู้ความสามารถทั่วไป (ภาค ก) และภาควิชาความรู้ความสามารถที่ใช้สำหรับตำแหน่ง (ภาค ข) ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๖ และประกาศองค์การบริหารส่วนตำบล ว. เรื่อง รายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ การขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ และการยกเลิกการขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ เพื่อบรรจุบุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล ว. ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๖ ไม่ชอบด้วยกฎหมายไปด้วย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ.๒๖๔/๒๕๖๒)

๖. การมีคำสั่งให้รองนายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุหมดความไว้วางใจที่จะให้ดำรงตำแหน่งต่อไป

คดีนี้ ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่าหลักการสำคัญว่า โดยสภาพของเรื่องแล้ว การที่นายกเทศมนตรีจะถอดถอนรองนายกเทศมนตรีหรือสั่งให้รองนายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งเป็นความอิสระในการพิจารณาของนายกเทศมนตรี โดยอาจพิจารณาจากการกระทำหรือพฤติกรรมของรองนายกเทศมนตรีในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องโดยเฉพาะเจาะจง หรืออาจจะเป็นการกระทำหรือพฤติกรรมของรองนายกเทศมนตรีผู้นั้นโดยรวม หรืออาจจะเป็นกรณีที่นายกเทศมนตรีหมดความไว้วางใจในตัวรองนายกเทศมนตรีก็ได้ ดังนั้น การจะจัดให้มีการระบุเหตุผลของการออกคำสั่งตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ด้วยหรือไม่ อย่างไรย่อมไม่มีผลกระทบต่อความสมบูรณ์ของคำสั่งดังกล่าว ด้วยเหตุนี้ การที่นายกเทศมนตรีตำบลอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๘ เตรส (๓) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบล โดยระบุในคำสั่งว่ามีความเห็นแตกต่างในการบริหารงานระหว่างนายกเทศมนตรีตำบลกับผู้ฟ้องคดี ทำให้เกิดความขัดแย้งในฝ่ายบริหาร ซึ่งเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการบริหารราชการของเทศบาล ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงหมดความไว้วางใจผู้ฟ้องคดีที่จะให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเพื่อช่วยเหลือในการบริหารราชการของเทศบาลต่อไป จึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบตามบทบัญญัติของกฎหมายแล้ว (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๗๑/๒๕๖๒)

๗. การออกคำสั่งเกี่ยวกับคำขอเบิกเงินสวัสดิการ กรณีข้าราชการที่ถูกสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน ยื่นคำขอเบิกเงินสวัสดิการภายหลังจากผู้มีอำนาจให้มีคำสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติราชการตามเดิม

คดีนี้ ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า หลักการสำคัญว่า โดยที่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๕ กำหนดให้ วิธีการเบิกจ่ายนั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ซึ่งตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของพนักงานส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๒ ข้อ ๒ กำหนดว่า การยื่นขอเบิกเงิน... (๒) การขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลกรณีเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของทางราชการประเภทผู้ป่วยภายใน เมื่อผู้มีสิทธิจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลไปก่อนแล้ว ให้นำใบเสร็จรับเงินมาขอเบิกตามวิธีการที่กำหนดใน (๓) ได้ในกรณีต่อไปนี้... (๒.๔) กรณีถูกสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน เมื่อคดีหรือกรณีถึงที่สุด ถ้าปรากฏว่าผู้นั้นได้รับเงินเดือนในระหว่างถูกสั่งพักราชการ หรืออยู่ในระหว่างถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ซึ่ง (๓) กำหนดว่า การขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลกรณีเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของทางราชการประเภทผู้ป่วยนอก หรือกรณีเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชน หรือกรณีการใช้สิทธิเบิกเพิ่มเติมเฉพาะส่วนที่ยังขาดอยู่ หรือกรณีที่กำหนดใน (๒) ให้ปฏิบัติดังนี้ (๓.๑) ให้ผู้มีสิทธิยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของพนักงานส่วนท้องถิ่น (แบบ ร.บ. ๓) ท้ายประกาศนี้ พร้อมด้วยหลักฐานการรับเงินของสถานพยาบาลต่อผู้บังคับบัญชาที่กำหนดให้เป็นผู้รับรองการใช้สิทธิตามข้อ ๓ ภายในระยะเวลาหนึ่งปีนับถัดจากวันที่ปรากฏในหลักฐานการรับเงิน หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้มีสิทธิหมดสิทธิในการขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลในการรักษาพยาบาลครั้งนั้น เว้นแต่จะเป็นกรณีตาม (๒.๓) และ (๒.๔) ให้นำมาเบิกได้ตามสิทธิภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่รับทราบการสั่งจ่ายบำนาญ หรือวันที่รับทราบคดีหรือกรณีถึงที่สุด และตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๕ กำหนดให้ วิธีการเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ซึ่งตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรพนักงานส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๒ ข้อ ๒ กำหนดว่า การยื่นขอเบิกเงิน (๑) ให้ผู้มีสิทธิยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร (แบบ ก.บ. ๑) พร้อมด้วยหลักฐานการรับเงินของสถานศึกษาต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้เบิกเงินบำนาญที่กำหนดให้เป็นผู้มีอำนาจรับรองการใช้สิทธิตาม ๓ (๑) ภายในกำหนดระยะเวลาหนึ่งปี นับตั้งแต่วันเปิดภาคเรียนของแต่ละภาค สำหรับสถานศึกษาที่เรียกเก็บเงินค่าการศึกษาเป็นรายภาคเรียน หรือวันเปิดเรียนภาคต้นของปีการศึกษา สำหรับสถานศึกษาที่เรียกเก็บเงินค่าการศึกษาครั้งเดียวตลอดปี หากพ้นกำหนดเวลานี้แล้ว ให้ถือว่าผู้มีสิทธิหมดสิทธิในการขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรสำหรับภาคการศึกษานั้น หรือปีการศึกษานั้น แล้วแต่กรณี วรรคสอง กำหนดว่า ในกรณีถูกสั่งพักราชการ

หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน เมื่อคดีหรือกรณีถึงที่สุด ถ้าปรากฏว่าผู้นั้นได้รับเงินเดือนในระหว่าง ถูกสั่งพักราชการ หรือในระหว่างถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้ผู้มีสิทธินำหลักฐานการรับเงิน ของสถานศึกษามาเบิกได้ตามสิทธิภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่รับทราบคดีหรือกรณีถึงที่สุด จากบทบัญญัติดังกล่าว พนักงานส่วนท้องถิ่นที่อยู่ระหว่างถูกสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน ย่อมไม่อาจยื่นขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลและการศึกษาของบุตรได้ เมื่อต่อมา ได้รับคำสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติราชการตามเดิม การที่บุคคลดังกล่าวได้นำใบเสร็จรับเงินค่ารักษาพยาบาล และค่าการศึกษาของบุตรที่มีการออกให้ในระหว่างที่ถูกพักราชการมายื่นขอเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการ รักษาพยาบาลและการศึกษาของบุตรภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่กรณีถึงที่สุด ผู้มีอำนาจพิจารณา ย่อมมีอำนาจหน้าที่พิจารณาขอเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลและการศึกษาของบุตร ตามสิทธิ ทั้งนี้ ตามข้อ ๕ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการ รักษาพยาบาลของพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ประกอบกับข้อ ๒ (๒) และ (๓) ของประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการ รักษาพยาบาลของพนักงานส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๒ และระเบียบกระทรวง มหาดไทย ว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๕ ประกอบกับข้อ ๒ (๑) ของประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเบิกจ่าย เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรพนักงานส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๒ แล้วแต่กรณี (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๙๔/๒๕๖๒)